

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14CoP/9/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613200156
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8613200156.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove právnej veci starostlivosti súdu o maloletú V. D., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detašované pracovisko Svidník, dieťa rodičov Q. D., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/X, XXX XX B., právne zastúpenej JUDr. Milošom Hnatom, advokátom, Prešov, Tkáčska 2, a otca Q. B., nar. X.X.XXXX, bytom A. XX, XXX XX A., právne zastúpeného JUDr. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou, Prešov, Floriánova 12, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, o návrhu otca na prerušenie konania, o odvolaní matky maloletej proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č. k. 6P/2/2013 -46 zo dňa 5.3.2013, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrhu otca maloletej na prerušenie konania nevyhovuje.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 5C/31/2013. Rozhodnutie o prerušení konania odôvodnil tým, že na tamajšom súde sa pod sp. zn. 5C/31/2013 vedie konanie o zapretie otcovstva, pričom táto otázka by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v predmetnom konaní.

Proti uzneseniu sa v zákonnej lehote odvolala matka maloletej. Odvolaním žiada napadnuté uznesenie zrušiť ako nedôvodné a vrátiť vec súdu prvého stupňa na konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletú. Otcovstvo k maloletej bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, pričom prerušenie konania do skončenia ďalšieho konania, ktoré môže trvať aj viac ako rok, môže mať negatívny vplyv na výživu maloletej, ktorej otec prispieva na výživu iba v minimálnej výške. Mala za to, že napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu práv maloletej, keďže nekonaním súdu, nezisťovaním pomerov rodičov a vzťahov k maloletej zo strany prvostupňového súdu a aj neurčením vyživovacej povinnosti by mohol byť ohrozený riadny život maloletej. Dcéra stále trpí zdravotnými problémami spojenými s tým, že sa narodila v 28. týždni tehotenstva ako nedonosené dieťa a táto skutočnosť má za následok aj zvýšené náklady na starostlivosť ohľadne stravy, ošatenia, zvýšených nákladov na lieky a poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktoré v prevažnej miere znáša iba matka.

Otec maloletej vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu o prerušení konania zodpovedá aplikácii ust. § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p.. V konaní vedenom pod sp. zn. 5C/31/2013 sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v predmetnej veci. Navrhuje preto napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Opatrovník sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Pretože odvolanie smerovalo proti uzneseniu, preskúmal ho odvolací súd v súlade s § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania. Pri tomto preskúmaní bol odvolací súd viazaný dôvodmi a rozsahom podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený toto uznesenie

preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimku by mohli tvoriť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 2 písm. a/, ods. 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu matky maloletej je treba vyhovieť.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Z citovaného ustanovenia § 109 ods. 2 písm.c) O.s.p. jednoznačne vyplýva (arg. slovo „môže“), že prerušenie konania z tam uvedených dôvodov je fakultatívne, teda súd nie je povinný prerušiť konanie ani v prípade, že by inak boli splnené podmienky podľa tohto ustanovenia. Takéto stanovisko prijíma i právna veda (porov. Ficová, S., v diele Števíček, M., Ficová, S., a kol.: Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha : C.H. BECK 2009, 603).

Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu (§ 111 ods. 1, 2 O.s.p.).

Prerúšením konania bez splnenia zákonných predpokladov sa zasahuje do práv účastníkov konania, keďže počas prerušenia sa podľa § 111 ods. 1 O. s. p. nevykonávajú pojednávania a neplynú ani lehoty. Nedôvodné prerušenie konania zasahuje predovšetkým do práva účastníka na prerokovanie veci bez prieťahov.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4). Všeobecný súd sa pri uplatňovaní procesného postupu podľa označeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku preto musí spravovať aj požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku Ústavy Slovenskej republiky a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Vedenie súdneho konania je potrebné podriaďiť zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov, o to viac, ak ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v ktorom aj explicitne v ust. § 176 ods.3 O.s.p. zákonodarca ukladá povinnosť súdu rozhodnúť do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania.

Otcovstvo k dieťaťu je objektívnou kategóriou, ktorú zakladá konkrétna právna skutočnosť. Tou je v predmetnej veci určenie otcovstva súhlasným vyhlásením oboch rodičov (§ 91 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. - ďalej aj Zák. o rodine). Zákon nevyklučuje aj možnosť zapretia takéhoto otcovstva otcom dieťaťa (§ 93 ods.1 cit. zák.). Zánik právneho vzťahu založeného aplikáciou ust. § 91 ods. 1 označeného zákona je však viazaný na vydanie súdneho rozhodnutia o zapretí otcovstva.

Vzhľadom na charakter v tomto konaní uplatneného nároku (úprava práv a povinností rodičov k maloletej) odvolací súd dospel k záveru, že dôvod, pre ktorý súd prvého stupňa prerušil konanie v predmetnej veci, nemožno považovať za relevantný v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.. Len podanie samotného návrhu na zapretie otcovstva nemusí byť spojené s jeho úspechom. Prioritné sú záujmy maloletého dieťaťa a v nadväznosti na to aj včasnosť a rýchlosť súdneho konania, tak ako to vyplýva z vyššie uvedeného ust. § 176 O.s.p..

Pokiaľ by odvolací súd v tomto štádiu konania potvrdil rozhodnutie o prerúšení konania, bol by tým narušený účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv.

Z uvedených dôvodov obsah dôkazov, ktoré sú obsahom spisu neumožňuje postupom podľa ust. § 109 ods.2 písm.c) O.s.p. (pre vedené súdne konanie 5C/31/2013) prerušiť konanie o úpravu práva povinnosti k maloletej.

Preto odvolací súd v zmysle § 220 O.s.p. zmenil uzneseniu súdu prvého stupňa tak, že návrhu žalovaného na prerušenie konania nevyhovel.

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.